

Rang och nummer inom svenska armén

Det är inte mer än en knapp mansålder sedan i stort sett alla landskap och län hade ett regemente inom sina gränser, ofta förlagda till residensstaden. Inte sällan fanns det dessutom flera regementen från olika truppslag. Eftersom den allmänna värnplikten då innebar att alla vapenföra män utbildades för att sedan krigsplaceras i något förband var regementet ett välkänt begrepp. Det var vanligen mest känt med sin förkortning, till exempel I 11 för Kronobergs regemente i Växjö, K 3, Livregementets husarer i Karlsborg, A 3, Vendes artilleriregemente i Kristianstad och pansarförbandet P 4, Skaraborgs regemente i Skövde. I dag återstår bara ett fåtal regementen. Det traditionsarv som ligger i numreringen och ursprungligen även rangordningen av dessa regementen förbleknar nu allt snabbare.

Traditionerna är dock gamla. I detta sammanhang går de tillbaka till 1600-talet och Gustav II Adolfs genomgripande regementsorganisation. I Armémusei årsböcker har den tidigare statsheraldikern och styresmannen för Armémuseum Jan von Konow författat två utmärkta uppsatser som redogör för uppkomsten av rangordningen och nummersättningen av de svenska regementena: *Om uppkomsten av rangordning och nummersystem i svenska armén* (Meddelande 45-46, 1986) och *Om utveckling av rangordning och nummersystem svenska armén* (Meddelande 47, 1987). Mot bakgrund av det 1634 etablerade systemet har von Konow även undersökt den eventuella kopplingen med landskapens rangordning sådan den återspeglas i framför allt heraldiken från Gustav Vasas begravning 1560.

Jan von Konows bakgrund som historiker, statsheraldiker och museichef borgar för en gedigen behandling av ett intressant och spännande traditionsarv.

Leif Törnquist
Fd Överintendent och chef SFHM

[Om uppkomsten av rangordning och nummersystem i svenska armén \(Meddelande 45-46, 1986\)](#)

[Om utveckling av rangordning och nummersystem svenska armén \(Meddelande 47, 1987\)](#)